

Lee G. C., Historical Jurisprudence. An introduction to the systematic study of the development of law. New York, Macmillan 1900 (XV. + 517 str.).

Spisovatel pokouší se o všeobecné a srovnávací dějiny práva jakožto část dějin kulturního života národů vzdělaných. Úkol dějin takových nespátřuje ve snůšce právních institucí všelikých národů divokých, barbarských a vzdělaných, nýbrž ve výkladu právních řádů toliko těch národů, jež tvoří souvislé články historického vývoje práva a právnictví evropského i těch zemí mimo-evropských, které vzdělanost evropskou přijaly, — aby takto vysvitly historické, vývojové základy našich právních řádů, hlavních pojmů a institucí, jakož i podíl jednotlivých národů historických na nynějším právním životě evropském. Vědecké zpracování evropského vývoje právního, v němž vedle jistých růzností zvláštních jeví se jednak četné shody a podobnosti následkem stejných neb podobných podmínek sociálních, pak ale ve větších neb menších rozměrech sukcesivní vzájemné výměny a recepce práva, pokládá Lee v tomto vymezení za možné (srv. str. 1—11).

Z tohoto stanoviska probírá L. předem právní řád staré říše babylonské (str. 12—49), jemuž přičítá veliký vliv na právo evropské; pak právo Egypta (50—85) a právo foenické (86—94). Kromě babylonského mělo ze semitických řádů právních též právo israelské (95—125) prostřednictvím náboženství křesťanského neobyčejný a trvalý význam pro právní idey světa celého. Právo indické (123—158), jehož výklad pak následuje, není sice přímo článkem ve vývoji práva evropského; poskytuje však velice důležitou a zajímavou látku porovnávací jakožto právo arické, na jehož vývoj nepůsobilo žádné právo semitické. Podobný příklad podává sice též t. zv. bretonské právo (irsko-keltické), to však bylo záhy úplně zatlačeno právem anglickým. Následuje právo řecké (159—185) a pak právo římské, tvořící veliký most mezi právem starým a novověkým (187—324). Právo kanonické (325—359), t. zv. *leges barbarorum* (360—385) a recipované právo římské (v Itálii, v Německu, ve Francii, v Španělsku a ve Skotsku) jsou přímé základy nového práva a právnictví, jež vyznačují na konec velké moderní kodifikace práva soukromého. Poslední stať spisu věnována jest vývoji práva anglického (původem germanského), kteráž i co do trvání i co do rozsahu platnosti podobá se právu římskému, jehož vlivem nejméně a jen nepřímě bylo zasaženo. — Těžiště spisu záleží ve vylíčení vývoje starověkých řádů právních (nejm. práva soukromého, nikoli trestního a veřejného), jež staly se základem středověkého a novověkého vývoje právního v Evropě. O postavení a podílu práv slovanských národů ve vývoji tomto L. se nezmiňuje.

Spis jest výsledkem bádání původních, při nichž však přihlíženo jest též k výsledkům prací velkých mistrů evropské literatury právně-historické. Po stránce methodické i zásadním vymezením a uspořádáním obsahu ukazuje, že vědecké řešení otázky všeobecných dějin vývoje právního aspoň pokud jde o právo evropské není beznadějně.

Dr. Jos. Trkal.

Rivista di storia e filosofia del diritto (dir. *Salvioli G., D'Aguianno G.*). Palermo. Anno I. II. (1897—1900). — Časopis tento založen byl r. 1897 jmenovanými professory university Palermské, k nimž při II. ročníku přistoupil prof. L. Sic. *Villanueva* — k pěstění dějin práva (nejm. vlašského) a filosofie právní methodou pozitivní i po stránce sociologické. R. 1897 vyšlo 12 sešitů;